

A miket cikkemben elmondtam, azok mellett, *fájdalom!* a tények bizonyítanak, való tényeket pedig K. ur milio hozzájárulása sem dönthet meg.

Állításaimat fájdalom! megdönteni, meggyengíteni nem lehet; nem lehet pedig azért, mert azok a köztudomás és általános elismerés tényei. Tények — ismert, való tények ellen beszélni pedig a mellett, hogy *meddő munka, nevetségesség is.*

Hogy K. ur cikkemet figyelmesen olvasta el, *tagadom*; mert ha igen, ugy lehetetlen, hogy oly ferde irányban szolt volna a dologhoz, ha pedig *netán* megértette és mégis ellenkezőleg irt, csak a tények szándékos elferdítését célzó rozakaratnak róhatni fel. Ezt nem akarom elhinni; de ehíszem és állítom azt, hogy cikkem valódi értelmét *nem volt képes* felfogni, pedig, hogy az értelmese van írva, elvitathatlan.

Hozzá szóló állításaimat a helyett, hogy *alaposágában támadná* meg, — nevétségesnek akarja elhitetni, — ha ugyan el hinné valaki; — pedig ha nevétségeset akarunk látni, ugy vegyük kézbe az ő *hozzá szólását*, ott találunk eleget, mikor azt látjuk, hogy amit előbb *állít*, később önmagával alkudni kezd, s állítását *csőfolygatja*, végül pedig állítását *megtagadja*, ugyanis egy helyen oly niveaura állítja az *iparos-íjűságot*, hogy *azok ellen kifogás nem tehető, később elismer egy határozatlan részt kifogásolhatónak* — s e rész lehet nagy rész is — *végre pedig oda lyukad ki, hogy kifogástalan íjűságot a jelen generatio alatt nem kell, s nem is lehet keresni.* Nos nem e furesa ez?!

Tagadja hozzá szóló, hogy ugy az iparos, mint a tanuló íjűságot a köteleesség teljesítése előtt, *helyett, mindig, egész napon a korcsmákban dözöl.* Hogy én ezt *igy, ily értelemben* mondtam volna, tagadnom felesleges; ott van cikkem, az megfelel erre határozottan, — s csak azt akarom megjegyezni hozzá szóló urnak, hogy az iparos és a tanuló íjűságot, *ha mindig* a korcsmákban lenne, ugy nem lenne *iparos* vagy *tanuló*, hanem lenne olyan, az, mint az öreg Kányi bácsi, kinek *nincs kötelessége.* Lévéen hozzá szóló emez állítása, mint állításainak nagyrésze — *agyrém.*

Hogy milyen ponton áll az iparos-íjűságot, — megmondta hozzászóló akaratlanul: *szándékat gerjesztő. Tisztelet a kivételeknek!*

Önmagával sincs tisztában „hozzászóló“ ur akkor, midőn elferdítettnek mondja amaz állításomat, hogy az íjűságot *évszerzés* végett látogatja az *évszerző* helyeket, — mondván „az iparos-íjűságot egy része inkább *kéjhajhászó*, mint *élvkereső*“ és később a kettő között *mérhellen* különbséget lát, már t. i. ő. Azt kértem helyes feltevés-e ez akkor, ha állítását cikkem erre vonatkozó pontjával egybevetjük, s főleg ha cikkem irányát figyelembe vesszük: lévéen az kárhözható, ugy tehát arról, hogy az íjűságot *nemes* élv szerzéseért rajong, nem szóltam, s szólhattam, hanem igen is, olyan élvek kereséséről szóltam, mely a kéjteljességgel jár, hogy pedig a *kéj* egyszersmind *élv* is, s hogy épen erről szóltam, azt józan ész elvitatni meg sem kísérli.

Hozzászólónak vagy a *kéj*, vagy az *élv*ről, vagy pedig egyikről sincs határozott fogalma, — mi annyival inkább igazolt, mert ő a kéjben élvet nem *akar* látni, hanem e kettő között mérhellen különbséget állít. De meg kifőnben is elesik erre vonatkozó érvelése, mert egy helyen azt mondja, *nemes élv szerzése végett jő össze az íjűságot*, másutt meg épen az *ellenkezőt állítja*, hogy *kéj* kedveért keresik fel a *kis* korcsmákat. Saját állítását önmaga csapta arcul! — Hogy *kis* korcsmában *nemes* élvet lelne valaki, az ép oly valótlán, mint való az, hogy a mai íjűságot ellefede magasztos hivatását, és hogy becsülete, jelleme árán szerzi a *kéj*élvet. K. ur maga is beismeri, hogy a *kis* korcsmákat látogatják *kéjszerzés* végett, és eme beismeréséből eo ipso következik többi állításaim valódisága.

Hogy K. ur hogy vette azt, hogy én állítam, mintha épen az iparos ifjak előtt lebegne e mondat: „hisz mi ifjak vagyunk, nekünk minden szabad!“ rejtély. Hisz ő is ismeri azt, hogy íjűságot nem neveztem meg; s így védenzeire pazarolt védelme önként elesik, valamint elesik s reá visszazár ama, ugyan nem határozottan, de feltételeesen nekem feltálat emem vakmerőnek czimzó állítása

is. A diurnistákra tett gyermekek megjegyzése számalomraméltó czélzás. A mi végül a cikkem végéhez *biggyesztett (!) zöngeményes* — mint ő nagy bölcsezen mondja — felhívásomra tett megjegyzését illoti, arra csak azt jegyzem meg, hogy akkor, midőn *férfilhez* beszélek, nem hivatam fel a római pápát; mert azok a kikről, s a kikhez szölok, megértik. Hogy ezt czéltévesztetnek miért nevezi „hozzászóló“, bátran azt felelhetem rá, — azért, hogy a *sorok* szaporodjanak.

Ezek voltak megjegyzéseim, a melyeket ugyan nem szivesen tettem, mert ezzel is csak újból kimutatnom kellett a mai íjűságot romlottságát, — de meg kellett tennem, mert minden alap nélkül támadtattam meg.

Annak örülnék legjobban, ha a tények magok czáfolnák meg állításaimat, — mert hisz magam is bizony még nagyon fiatal vagyok.

A t. olvasó lesz most hivatva véleményét mondani a felett, vajjon igaz-e vádaim sem, — mert én a további czikkezést ezzel befejeztem.

Zalay Kálmán.

Külömfélék.

◎ Személyi hírek. A bajai kir. járásbírószágot vezetője R á c z József kir. járásbíró ur, ma kezdi meg hatheti szabadság idejét, — mint halljuk a járásbíró ur szabadság idejét Marienbadban fogja töltetni. — S á t o r Jenő szabadkai kir. ügyész ur tegnap hivatalos ügyben Bajára érkezett. — S z a k á l l Vidor zombori kir. ügyész ur családijával szinten Baján, majd jászágán tölti szabadságidejét.

▲ Tudomásul. A bajai 1848—49. honvéd-egylet által f. hó 17-én rendezett sorsjáték az országos vásár miatt f. évi július hó 20-ára halasztatott. Az elnökség.

▲ Börtönvizsgálat. Baja város közigazgatási bizottsága kebeléből kiküldött bizottság hétfőn f. hó 11-én a helybeli kir. járásbírószágot foglalt helyiségeit megvizsgálván, — azt úgy a tisztaságot mint az egészségi viszonyokat illetőleg — teljesen rendben találta.

▲ Brutalítás. F. hó 9-én a deutovai községi telelős örök egy odaváló lakost — kit az előtte való éjjelen elveszett két ló eltolvajlásával vádoltak, elfogták pokrócok és szürok közé göngyölítették, ugy, hogy lélegzeni sem bírt, ekkor a magával tehe-

telen ember lábait talpát éles késekkel metelték, egyik bordáját betörték, bajszát kitépték s ezen kuszásokat 3 napig folyton ismételték, míg a helybeli járásbírószághoz feljelentés nem érkezett, honnan a vizsgáló bíró a helyszínre kimenvén, a minden emberi természetből kivetkőzött örök letartóztatva, s a szegény megkínzott borzasztó helyzetéből kimentette.

◎ Az aratás vidékünkön mindenütt a legnagyobb erélyvel folyik, az árpa s rozs már keresztben áll, a tuz — mire sorunk napvilágot látanak — jó formán le lesz aratva; — az eredmény tekintve a minőséget s mennyiséget kielégítő. — A zab és kukorica az utóbbi gyakori esőzés következtében igen szép kivételt, hol a jég össze nem verte, mert fájdalom e természi csapás részben vidékünköt sem kimélte meg.

▲ Kézrekerült betörő. Valdögel János bajai lakos molnár iparos lakszobája f. év június hó 23-án éjjel ismeretlen tettesek által teljesen kiürítették. Káros gyanuja Keszétsi György ismert nevű tolvajra esett, kit a ház körül ólalkodni, sőt a ház előtti padon ülni is láttak. Midőn ezen gyanuját a rendőrségnek bejelentette, Keszétsi megugrott, s azóta szokásban volt, míg végre f. hó 11. rendőrségek által elfogották. A rendőrségnek tettét bevallotta, s átkiszéttetett a bírósághoz. Midőn azonban a bíróságnál kihallgatva lett, újra tagadta a tett elkövetését, állítván, hogy a betörés idejében Baján nem is volt. Mint értesülünk váltott ellen számos gyanút, a bíróság által vizsgálati fogságba helyeztetett.

◎ Garasos városi gazdálkodásunk ellen már annyiszor szállaltunk fel, hogy szinte állandó rovatot kellene meghonosítanunk, de leküzdöttük sokszor felindulásunkat, elhallgattunk azon tetteket, mik elvégre is városunk jó hírnevéték ártnának, míg azok, kik azt elkövetik, nagyságuk érzetében(?) lépésről-lépésre kimutatják azt, hogy az illem legprimitívebb kívánalmának sem tudnak megfelelni. A „Bácska“ 31. számában olvassák országiszerte, hogy Baja város tanácsa 3967. sz. a. kélt átiratában köszönettel, de bérmentetlenül nyugtázta a Tóth Kálmán szobrára beküldött 15 frt 24 krt. A Bácska azt mondja „No — nem szölok semmit“. Mi megnyugtatósára Bácskának azt mondjuk, hogy a jelen viszonyok közepette mi meg azont csodálkozunk, ha ezen eset, ép ugy mint sok más még, másként történt volna. Rajtunk csak a Jehova segít; higgye meg a Bácska.

* Hija nagy lelkeket ily csekélység nem feszélyez. Szerk.

TÁRCZA.

A TÁVOLBÓL

(CSOLTVÁRA)

Sendes alkonyat van. Ábrándozva nézek A távolban rezgő csillagok honába, — Enyhe sóhajtással kél az esti szellő S a madár csicsérgés bevegyl zarába. Arczomra is lehel s oly jól esik csókja — Ah! ez édesebb most mint a lányajk méze — Tán rózsától kapta játszai enyegésért, Vagy hó liliontól lassú lengetésért, És hogy nekem adta, boldogságot érze.

Rezgő csillagoknak halovány sugára, Oly csábítón vonzza szárnyra kelő lelkem, De a bolygó madár csak azt sügja vissza: „Nem oly messze van az, ahova kél mennem, Nem a fellegek közt, sem az ég azurján, Kisedfáltban van nyugalom hazája; Oda szállok most is, tudom, hogy nem várnak, Álmat viszek, enyhét, barna firtos lányak, S édes forró csókot! . . . Ah! mit üzen rája.

„Szép selyem pillát lecsókolom szépen S red lehelem a legédesebb álmat, Amit esdve kértem szép tündér leánytól. S balandó szívében a mely még nem szállott. S lágy szereltem hangján, a hogy a ligethe Rózsa hajnal jöttét tülemle zengj, Fülebe sügom, hogy egy ifjunak vágya Ábrándos szívének édes tündér álma: Piezi rózsá ajka forró csókját szedni.“

Ugy van, ugy, hű lelkem, igazat mondál most: Csak ő . . . csak ő . . . az én szívemnek világa. Búvós mosolyára feledem a multat, S a jelen élvész egy sötét éjszakába Előttem a jövő! . . . habár fődve tőlem. **Rajta sötétlik egy titkoszúr fátol,**

A melyen keresztül hajlandó szem nem néz. . . De én nem csüggedek! küzdök, míg enyia lesz; Kedves barna lánykám. . . Kiért szívem lángol. (Egerben.)

Gubicza Lajos.

A 93 számú percsomó.

— Egy ügyvéd-bojtár naplójából. —

Írta: DREISZIGER KÁLMÁN.

(Folytatás.)

Pár nappal ezután tudomásomra jutott, hogy Szentessy Béla hazaérkezett, — én felhasználtam az alkalmat és levelet irtam neki, melyben felkértem őt arra, hogy látogasson meg.

Eleget tett kérelmemnek, pedig ha tudta volna, hogy száműzve volt már kebelből, mint becsületét, erényét vesztett nőt állítandott pellengére, hogy gúnyoljanak és megvessenek.

. . . A kedves tavasz is elmúlt már, s beköszöntött égető melegével a nyár. Ez időben be sokszor voltunk együtt, egyedül a lombok hús árnyában és enyelegtünk a szerelem boldogságáról és a távollét időközéről, — de én nem hoztam fel egy szóval sem a velem történetek.

Ha ábrándjainkból feleszmélve átkaroltuk egymást és forró csókjainkkal nyilvánítottuk kölcsönös szerelmünket, nem kevésszer J ó z s á n a k nevezett engem, mit ugyan azonnal kiigazítani igyekezett. Én kérdém tőle, hogy nem-e valamely emlék köti e névhez? Ő nemmel felelt és azt jegyezte meg, miként nagybátyjának van egy kis Józsa nevű leánya, s ő ezt felette szereti, ez a többszöri felémilités egyetlen indoka!

Én hittem neki, tudtam, mert hogy

lángolóan szeret, hogy életét is feláldozná értem ha a szükség kívánna.

Boldogok voltunk: minden elhangzó szó oly kedves, és minden csók oly elhűvölő volt, hogy a boldogságban utólrhetetlenek, a szerelemben pedig páratlannak hittük magunkat.

Azok is voltunk!

Végre szerelmünknek a siring leendő megtartására esküt tettünk augusztus 23-án, a midőn előttem még egyszer elfutottak a velem történetek és a gondolat ama hatása alatt, hogy immár minden kalandnak vége, sirni kezdtem, holott boldog voltam.

Most már Szentessy né Irma vagyok s boldogan élek.

Súlyom szárnyakon futottak felettünk az évek olykor boldogtalanságot hozva, mert férjem részéről némi hűtlenséget észleltem; — tiltott viszonyt folytatott, mely viszonynak gyümölese is lett, egy kicsiny gyermekese, ki az én Jolánkámmal együtt játszadozott. — Neve Géza volt.

Ekkor ismét beteljesülve láttam azt, hogy a férfi család és határozatlan, ki feláldozni képes családi boldogságát is, csak azért, hogy más nőnél is menedéket nyerjen. Mihályfalva, 1857. márc. 18.

Irma.

A férj naplójának elolvasásakor azt mondtam, hogy én biz helyt nem adnék elváló keresetének, de im! most látom, hogy a nő naplója még furesbb dolgokat foglal magában. — Mintha csak össze-beszélték volna, mert egyik is, másik is hűtlen lett, s most tessék itt igazságos ítéletet hozni!?

Nem! oh nem lehet! mert mindketten hason vétket követtek el: hűtlenek lettek! Gondolkozó állásba helyeztem magamat

és búvárkodni kezdtem szellemileg e két napló tétélein, hogy vajjon mi vihette a férjet arra, hogy válóperit indítson, hisz neki van tiltott szerelemből származott Gézája, kinek sorsa semmiesetre sem irigylésre méltó.

Hogy neje vétkezett, hogy feláldozta mindenét a szerelemért, hisz azt épen neki — a férjnek tette. — „Ez valami titokzatos és mégis nagyszerű esemény!“ mondtam magamban és ismét a felett kezdtem gondolkozni, vajjon hogy juthatott a férj kezébe a nő, és a nő kezébe a férj naplója?

Ezt megfejteni nem bírtam.

Futó szemlét tartottam a két napló felett: a férj 1849. március 28-án akart egybekemi Pálffy Józseffel, a nő pedig ugyanez év april 13-án Balassával, tehát a két házasság között tizenhat nap időköz volt arra, hogy egymásról örökre lemondjanak és feledjék egymást. — Nagyszerű! — Mindkettő felsült és ma egymáséi.

Szerettem volna látni amaz ügyvédek arcát, kik őket képviselték — akkor, midőn a két naplót átolvasták s szerettem volna a „főtisztelendő főszenzszék“ véleményét hallani; mert mindkettő hűtlen leendett, ha közbe nem jő a bonyodalmat idéző „le vé l“ és „sz ö k é s“, de meg különben a férjnek nagyobb büne volt, mert tiltott viszonyt folytatott, aminek az a szegény Géza lett gyümölese, ki aligha sokat nem szenved!

Majd ismét arra gondoltam, hogy ezek „jogilag“ bizonyítottak nem képeznek; mert semmivel sincs igazolva a valósátság, s mert privát naplóba lehet akármiféle koholt eseményeket is feljegyezni, hogy később nevetessenek az ott leírtak felett, meg különben is az egész hasonló két egyfőrmán végződő vigjátékhoz; mert

Dr. Lengiel nyir-balzsama.

Már maga a növény-folyadék, mely furás után a nyirfából folyik, emberemlékezet óta a legkitűnőbb szépitő-szernek ismertetik; de csodálatos hatást nyer azáltal, ha az a feltaláló előírása után vegyészeti uton balzsammá készítetik.

Ha e balzsammal este az arcot vagy bőrt megkenjük, már a következő reggelre alig látható hártya-pikkelyek hagyják azt el, miáltal a bőr fehér és gyengéd lesz.

Ezen balzsam elsimitja az arczon a ránczokat és himlő-helyeket, és ifjui szint kölcsönöz; általa a bőr fehér, gyengéd és fris lesz, valamint eltávolít minden szeplőt, májfoltot, anyajegyet, orrverességet, bőratkát és mindennemű tisztátalanságot a bőrön. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Buda-pesten**, király-utca.

Raktár: **Pozsonyban: Pisztory Félix, Temesvárott: Tarozay István, Zágrábban: Mitlbach Zsigmond** gyógyszerészeknél.

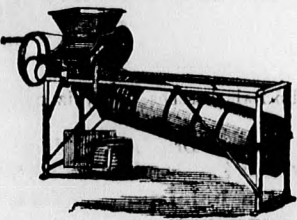
Minden kiállításon az első érdem éremmel kitüntetve.

EZÜSTÉREM PÁRIS 1878.

ADA

MAJ. 1. 1881.

ARANY ÉREM.

Zala-Egerszeg

MAJ. 2. 1881.

Első díj.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemez gyára **BUDAPESTEN**
a Margit-hid közelében, készít

Trieuróket (konkoly választó) 6 különféle nagyságban.

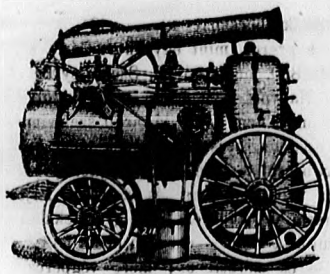
Trieur hengereket malmok számára.

Koptatókat,

Szelelő rostakat,

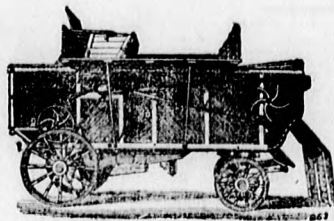
Szitákat és rostákat cséplőgépek számára.

Első díj s arany- diszoklevéllel jutalmazva s.-a.-újhelyi kiállításon a magy. államgépgyári gőzmozgony és vasrácszatú gőzcséplőgépeért.

FEHÉR MIKLÓS

mint a m. k. államvasutak gépgyárának főüzgőke, ajánlja nagy fűtő felülettel bíró, kevés tüzelőanyag igénylése mellett a legnagyobb erő kifejtésére képesített, kitűnő szerkezetű, a m. k. államgépgyárban készült

MOZGONYAIT és szilárd VAS-RÁCSKERETŰ GŐZCSÉPLŐIT

melyek nemukban páratlanok, — feltűnően nagy rost-felülettel, hosszú, gyors kopást gátló fémgomboscsészékben futó, legjobb minőségű aczélhengelyekkel, rendkívül erős kosárral, azon kívül üszögválasztó készülékkel vannak ellátva.

Az igazság kiderítése céljából nem mulasztom el a t. cz. érdeklődő gazdaközönség tudomására hozni, miszerint a f. é. május hó 28-án S.-A. Újhelyen tartott kiállításon a m. k. államvasutak gépgyára által készített a általam kiállított gőzmozgony és vasrácskeretű gőzcséplőgép készlet volt az mely haladásáért és megnyerő kiállításért az első díjat valamennyi felett el nyerte.

Ajánlja továbbá az adai, z.-egerszegi, s.-a.-újhelyi és szécsényi kiállításokon 19 ELSŐ és második díjat nyert kisebb gazd. gépeit; nevezetesen pedig az oly igen keresett

Hofherr-féle 4 kú magyar löcrejű járgánycséplőgépeit

tisztító és zsákoló szerkezetrel, mely Szécsényben az első díjat nyerte;

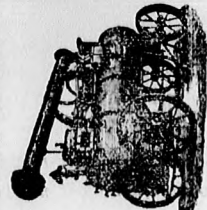

továbbá mindennemű gazd. gépeit és eszközeit gyári áraton s végre Hornsby & Sons gabnaratógépeit; Mac Cormick kevéskötő aratógépeit és „Sulky Rake” széna gereblyéit, mellyel naponta 20—25 holdat lehet egy lóval össze gereblyézni.

Raktár, Iroda és gépcsarnok: **BUDAPESTEN, ÜLLŐI-ÚT 25. sz. „Köztelek”.**

Nyomatott Nénay Lajos könyvnyomdájában Baján.

KOTZÓPÁL

Ajánlja a május hó 2-án Adán tartott ekeversenyen

az első díjjal: **arany éremmel** és a második díjjal: **ezüst éremmel** kitüntetett szabadelmzött

továbbá:

gőzmozgonyait

fá-, szén és szalmalátéshez,

gőzcséplőgépeit

üzögztisztító készülékkel, a gabonát piaczképesen adják zsákokba.

továbbá:

Járgánycséplőgépeit,

tisztító szerkezettel vagy anélkül,

rostákat, trieuróket stb.

Arjegyzékek bérmentve.

Cséplőgépek

és tisztító szerkezettel

Járgányok

mint különlegességek jóállás mellett olcsó áron készíttetnek az alulirt czégnél.

E czég már 86 jutalmat nyert, 3-at Sidney-ben Australiában.

Pl. Mayfarth és társa Bécs,
Praterstrasse Nr. 66.

Megbízható pontos ügynökök keresetnek.

A gyár meina Frankfurtban létezik.

Iskolai értesítés.

Nyilvános polgári és kereskedelmi iskolám s nevelő-intézetemben Budapest, Károly-körút 22. szám, az új iskolai év f. évi szeptember 1-én veszi kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20-ától naponta délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig eszközölhető.

Intézetemet 28 év óta tartom fenn, és már 8800 növendéke volt eddig.

Polgári iskolámban a kereskedelmi pályára képesítetnek az ifjak. Kereskedelmi iskolám egyenjogu a kereskedelmi akadémiával s növendékei jogosultak a katonai egy évi önkéntesi szolgálatra.

A nevelő-intézet az iskolai épületben van. Programok kívánatra ingyen.

Röser Miklós.